

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maandblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplage: 661 e-adressen
2de jaorgaank, nommer 10
Daotum: 1 oktober 2007

Redaktie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0710

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieden van de oorspronkelijke maeker.
De redaktie/uutgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzunnen wark!
Et deursturen van dit blad mag aliend zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziende veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Inhoold	2
• Van de redaktie	3
• Agenda	4
• Copy- en publikaosierecht	4
• Dri'jekont	5
• Reakties	6
• Et comité ex-Stellingwarvers	7
• Op vri'jersvoeten	8
• Wussen jim dat	12
• Asbest	13
• Anansi (2)	14
• Ik geleuf et, ikke niet	16
• Vertaelen van een Fries gedicht	17
• Taeltuun	18
• Dichtwark	19
• Deurdaenkerties	21
• Winterreize	22
• De Stellingwarver Biebel	23
• Stelling van de maand	24

Ofsluutdiek...

"We zagen tot onze verrassing op een bord op de Afsluutdijk ook een gedicht van een van jullie in het Stellingwerfs."

Groet, Hennie K.

red.-: Dat is mooi, en we hebben d'r van heard, mar weten et fijne d'r niet van. Van 't meitied hewwe inderdaod es wat opsturd in et raemwark van gedichten over de 75-jaorige Ofsluutdiek. Misschien is dat et wel...

Daank veur je bericht en awwe et es even an tied hebben zuwwe es hennegaon te kieken. Die Ofsluutdiek is dat trouwens eins gien Ansluutdiek..?

Van de redaktie

Vertaelen blifft toch wat een vak appat, biwwe wel aachter kommen. We hebben onderdehaand al aorig wat onderviening mit et overzetten van Nederlaans naor Stellingwarfs, en ok al es wat daon van et Duuts, Engels en alderdeegst Fraans naor et Stellingwarfs.

Op de web-log van Edwin de Groot (Haskerlûd) <http://edwindegroot.web-log.nl> vertelde de beste man (op 13/8) dat zien oolden uut de Stellingwarven kommen, van 'De ginne kaante'. Veur de aorigheid vertaelde ik (*pb*) zien stokkien uut et Fries naor et Stellingwarfs en stuurde him dat toe (op 15/8). Uut disse spontane reaktie ontston zomar een stokkien vertaelder'je. Hi'j hadde zels - al doende mit de dikke Stellingwarfse Woordeboeken in de haand - een peer van zien eigen gedichten uut et Fries naor et Stellingwarfs vertaeld. We raekten daarover an de e-praot...

In een maandewark (*freedsume koëksistinsje*) mit disse winner van de Rely Jorritsma Priesvraoge van van dit jaor, biwwe es doende west en zet bi'j een peer van zien vertaelde gedichten nog wat punties op de 'i' in 't Stellingwarfs en we vreugen oons doe of: is zoks dan ok zomar as een Stellingwarver gedicht te lezen..? We hebben eerst es drieje van zien gedichten naor et Stellingwarfs brocht en plaetsen ze hier mit wat kommentaor de eerstkommende drie maonden. Disse maand de eerste uut die riegel: "Iene tasse" (*Ien tas*)...

Iene van - neffens oons - op 't heden de beste schrievers in 't Stellingwarfs is Roely. Roely het now dan ok weer een pracht van een verhael schreven over een verkering van rond de jaoren 1900 henne en hoe et dan veerder kommen en gaon kan. Hoe et d'r krek mit Bram en Jantien ommetoe gaot kuj'm lezen in stok over vier bladzieden.

Van de wieze verhaelen van de spinne Anansi veur kiender van 8 tot 80 jaor hewwe disse keer et twiede verhael: Anansi op een tieger..!

De vertaeling van 'De Winterreize' lopt zo langzeman tegen et aende. In dit nummer et 22ste van de 24 gedichten. Bin d'r nog idenen veur een ni'je vervolgsrie..?

D'r bin in de oflopen maand trouwens ok weer wat frisse ni'je kontakten (op nivo) legd om tot een verantwoorde uutgifte van oons biebelvertaelpojekt te kommen. Hebbe nog even geduld. Vernuver je now eerst mar es weer mit dit blad...

Mit een vrundelike groet,
Frank en Piet

Agenda

Op **14 oktober** wodt d'r vanuut radio Centraal (RWC) in Noordwoolde weer een pergramme maekt in de serie Huus en Hiem. Paul Hensen en Henk de Vries praoten dan een piepvol mit Titus de Boer - oold Noordwooldiger - over o.e. et Dörpsarchief van Noordwoolde en de koorzingeri'je in Stellingwarf-Westaende.

Hier hadde vanzels veur etzelde geld meer staon kund, mar we kregen dat van jow niet even toestuurd. Misschien goed om te weten: et mitnemen van een bericht veur de Agenda in dit blad kost - krek as al et aandere - hielemaole niks.

Copy- en publikaosierecht...

D'r was de veurige maond - veural in de Friese schrieverswereld - wat drokte over et publiceren van een stok deur een redakteur van de LC dat een schriefster in et dagboek van et Arkje zet het. Kan en mag zoks?

Onder et veurbehoolt niet alle details te kennen, vienen wi'j op veurhaand: nee dus, zoks kan en mag niet, ok al niet vanwegens Art. 1 van de Auteurswet 1912, tenzij zoks neffens diezelde wet wel mag.

Et Arkje is gien eupenbaore ruimte, et dagboek daor is gien eupenbaor bezit en de inhoold (nog) niet an de eupenbaorhied priesgeven. Wat iene daor in zet is deur de maeker/-ster daordeur niet publiceerd en dus het een aander (een kraanteman al hielendal) daor of te blieven. Now was dit 'mar' een citaot mit de naeme van de maekster d'r dudelik bi'j vermelded, mar stel je veur dat ze - et was in dit geval een schriefster - daor een hiel best manuscript (per ongelok) liggen laoten hadde en de kraanteman was d'r mit votlopen. Mar om d'r now al te zwaor an te tillen hangt veural ok van et belang van de schriefster of...

As een student wel es een peer riegels van een aander overnemt dan wodt daor vaeks niet zo zwaor an tild mar - zoas wi'j - ok wel es iene een betien helpen mit wat teksten, dan gefst oons dat vanzels niet et recht om dat dan mar te publiceren, alderdeegst in de kraante te zetten. Et zol een mooie boel wodden...

f&p

Dri'jekont

Justitie weet nog prima hoe ze geld van de burgers uit de beurs moeten kloppen. Nu zijn dronken fietsers de “klos”. Ze worden beboet bij een hoog alcohol percentage en als het kon pakken ze je ook nog het rijbewijs af;-)

In de weekinweekuit (Sneon en Snein L.C.) een kop met Betalingsachterstand: eigen schuld of onvermijdbaar?

Er wordt een mooi verhaal verteld maar er wordt volgens mij aan de werkelijke reden voorbij gegaan: De Euro. En natuurlijk wordt dit in alle toonaarden ontken. Dat de Euro vergeleken wordt met de gulden is eigenlijk niet zo'n probleem als ze je inkomen dan daar ook naar is. Helaas is je inkomen nog steeds gebaseerd op de gulden en wordt als dusdanig nog omgerekend. Mensen die blijven ontkennen dat een heleboel dingen niet duurder zijn geworden houden zichzelf voor de gek. Maar tsja, niemand verliest graag zijn of haar gezicht.

Zo staat er een poosje geleden ook een lul verhaal in de L.C. dat leraren het slechte imago aan zichzelf te danken hebben. Ik begrijp echt niet dat de L.C. zich met zulke pulp verhalen bezighoudt.

Zo af en toe wordt het Friesch Dagblad huis-aan-huis verspreid en het is bij het lezen van bepaalde artikelen een ware verademing met de L.C. Ik heb het Friesch Dagblad nog nooit kunnen “betrappen” op zulke flut verhalen.

Wie momenteel naar buiten gaat om te genieten van de natuur komt goed aan zijn of haar trekken, want het is nu echt herfst. De bomen verliezen hun bijzonder mooie kleurige bladeren en de zon kan- bijna- hinderlijk laag staan. Soms komt de regen met bakken en bakken uit de lucht en dan kort erna schijnt weer volop de zon.

De wrotter

Et Chinees is vaeks niet iens zo muuilik om te leren zeggen ze, kiek mar es:

Een Chinese Jehova's getuge:	Ding Dong
Een Chinees blontien:	Dom Ding
Een Chinese menister van verkeer:	Om Lei Ding
Een Chinese visker:	Pa Ling
Een Chinese drugshandeler:	Do Ping
Een Chinees achterwark:	Wang Snee Wang
Een Chinese scheet:	Wang Snee Wang Pang
Een Chinese luier:	Wang Snee Wang Pang Vang
Een Chinese schoonmoeke:	Tang
Een Chinese schoonvader:	Bang van Tang
en Chinees husiespepier:	Wang Snee Wang Pang Behang

Reakties

Hoe et gaon en kommen is...

Uut de LC: Op 21 juni 2000 het de Staatssiktaoris De Vries van Binnenlandse Zaeken de Stellingwarfse gemienten al gruun locht geven om de eigen tael meer ruimte te geven. Bestuursstokken en plaetsnaembodden zollen in et Stellingwarfs meugelik wodden.

En doe bleef et stille, hiel stille...

Wikipedia...

Wat Wikipedie angaot, daar wodt nog an warkt (mar ja, dat zal ok wel nooit opholen) want der is genog om over te schrieven. In et Stellingwarfs hew' now 320 artikels en ze bin te vienen op: http://nds-nl.wikipedia.org/wiki/Kattegerie:Stellingwarfs_artikel

Pattie artikels in wat beter Stellingwarfs as aandere mar dat komt omda'k elke keer weer wat bi'jleer, en dan moeten de aandere ok nog verbeterd wodden, mar ja et wodt zo groot daj' daar op gegeven mement et overzicht op verliezen.

Veurig jaor augustus hawwe een stokkien: **Moeke, waarom goel ie..?** Daar kwam doe ok een reaktie op mar die is bi'j oons in een verkeerde map raekt. We willen jim die reaktie toch eins ok niet ontholen. Mit oonze exkuus an W. Krist now zien reaktie dan nog...

-.-.-.-

Waarumme goelt un frouwe

In ut feurige nummer skreef un insender daorofer en ik gleuf dat hi'j feul waors skreef. Ik bin eenenftig jaor etrouwd en ik moot segg'n dat mien frouwe good kookt. Maor in de begintied is ut un keer gebeurd dat ur wat ferbraand was. Ik was so stom um te frao'gn: "Is het niet een beetje ..." (Si'j komp neet uut ut Saksische taalgebied.) Ut antwoord was: "Het is helemaal niet aangebrand en bovendien proef je er niets van!" Toen wist ik dat ik de rest van mien huweluk mös leer'n lev'n mit un logika waor ik gien antwoord op hebbe. Un wieze dichter skreef ies:

*Een vrouw is een verhaal
dat veel papier beslaat,
geschreven in een taal
die niemand goed verstaat.*

Ik sal neet beweer'n dat ik alles weet... Maor ik weet wel waaromme dat deerntie in dat artikel goelt. Se möt sich uuttrekk'n umdat se allenug iets möt pakk'n dat aarg hoge hangt. (En ut is so leuk um ut saam'n mit een keerl te doen.)

W. Krist

Et comité...

Comité ex-Stellingwarvers

Et kon niet uutblieven. Nao et comité ex-moslams is d'r now ok et comité ex-Stellingwarvers. Et comité is opricht naor anleiding van de affaire mit et Schrieversrontelid Jildert Meinsma. Meinsma verzocht de Stichting Stellingwarver Schrieversronte in 2005 him niet langer as lid te beschouwen omreden een Stichting gien leden kent mar allien donateurs. Wel wol hi'j abonneerd blieden op et tidschrift De Ovend. Zoe'n constructie kon niet neffens et bestuur.

Nao et opzeggen van zien donateurschop bleef Meinsma liekewel nog jaoren achtervolgd wodden mit kwitaansies veur et overmaeken van et lidmaatschopsgeld. Op een emotioneel verlopen jaorvergeerdering het Meinsma him doe as ex-Stellingwarver eupeneerd en de oprichting van et comité ex-Stellingwarvers ankondigd.

Et comité wil veural een beweging wezen waor alle ex-Stellingwarvers heur thuus vulen, aldus veurzitter Gosse Gerlofs op de passekonferensie bi'j de officiële oprichting van et comité jongsleden zaoterdag op de Kiekenbarg in Ooldewanne.

Veurnaemste doelstelling is et weerommegeven van et Stellingwarfs an et gewone volk. Et comité wil dit doen deur de praotersronte centraol te stellen. Niet iene mag him hinderd vulen in et bruken van et Stellingwarfs in woord of geschrift ok al is hi'j gien lid van de Schrieversronte. Ok hoeven niet alle vergeederings persé eupend te wodden mit de woorden 'manluden en vrouwluden' en mag d'r schreven wodden neffens de spelling van de grote Bloemhoff.

Daornaost wil et comité heur inzetten veur Fettje Alten die in zielepiene raekt is nao et lezen van et boek Naachs goelen de honnen van Johan Veenstra. Et comité wil psychologische hulpe veur Alten regelen zodat ze et boek weer zonder perblemen lezen kan.

Aandere doelstellings bin et opzetten van een literair-historische reeks 'Uut de oolde deuze' om hiermit an te tonen dat et Stellingwarfs wel degelik oolde pepieren het en een foons veur vertaelings. Et comité wil gien structurele subsidies van overheden om daormit niet de schien te wekken dat de leden betaeld wodden om Stellingwarfs te praoten en wil veerder graeg achterof op heur perjekten beoördield en honoreerd wodden, aldus Gerlofs.

Foppe Hensma

- Tiedens de Olympische Speulen veur sporters mit een kneuzekorrektie hadde iene zien rolstoel beklieden laoten mit antilopeleer.
- Een terrorist die op een typekurses meer as 200 anslagen in de menuut maekte kreeg zien diploma niet.
- Zol een kettenrokkende braandweerman ok een rookvri'j warkplek kriegen kunnen?
- Iene die him veur de trein gooien wil op et goeie spoor brengen, is een hiele keunst.

Walgvoegel

Op vri'jersvoeten...

Op vri'jersvoeten

Et is de zoemer van 1900. Veur et karkien in Berkoop staot een jong stel te praoten.

‘Verkering? Och man, loop deur. Wat daenk ie dat mien heit zeggen zol, a’k him vertelle da’k verkering hebbe? Reken mar da’k d’r van langes kriege. Watte! Groot kaans dat hi’j mi’j de beide bienen brekt.’

De jonge kerel kikt mit piene in de ogen naor et maegien dat zo tegen him te keer gaot. Hi’j was d’r zo vaaste van overtuugd west dat zi’j ok wel wat veur him vuulde. En now dit.

‘Hoe oold daenk ie eins da’k bin?’

De vraoge overrompelt him. Hi’j kikt heur es op en daele an. Et stevige feguurtien. Et springerige blonde haor, in dikke vlechten vaaste steuken. De frisse wangen en de heldere blauwe ogen. Een plaetien zoas ze daor staot. Hi’j schat heur toch gauw op een jaor of achttien.

Lao’k et mar wat lege anholen, daenkt hi’j, dat vienen vrouwlu altied wel aorig.

‘Zeuventien,’ zegt hi’j.

Ze glimkt. Dan lacht ze vol uut.

‘Nee, man ie zitten d’r een hiel aende naost.’ De blik in zien ogen vertelt heur dat dit gien mement is om te liegen.

‘Ik bin dattien, now ja mit een week of viere wo’k veertien. Daor hoej’ toch niet zo van te schrikken. D’r is ja niks gebeurd. Zoe’n peer tuties daor overkomt oons niks van heur.’ Tien jaor daenkt hi’j, ze is een dikke tien jaor jonger as mi’j. Et is nog een kiend. Hoe he’k me zo verzinnen kund. Een kiend mit et lichem van een volwassen vrommes. Mar toch, een kiend.

‘Dat haj’ me eerder zeggen moeten,’ staemelt hi’j

‘Jow hebben d’r niet naor vraogd. Ei je, doe now niet zo mal. Jow moe’n mit een jaor of wat nog mar es weer kommen. Wie wet. Aj’ dan nog belangstelling hebben. Now moe’k op huus an, mem waacht op et zoolt en zo.’ Ze hijst de tasse op ‘e schoolder en stapt vot.

Hi’j blijft verstuverd aachter. Zien donkere ogen volgen heur, totdat ze om de bocht uut zicht raekt.

Een week of wat laeter trekken ze weer veerder, Bram en zien maoten. Et wark rond Berkoop is daon. Losse arbeiders. Van of de meitied reizen ze rond. Ze verhuren heur bi’j een boer of landheer om et huj en et graon binnen te haelen. De eerpels te rooien en wat d’r wieder te doen vaalt.

Wie gelok het, wodt veur een jaor inhuurd. Vaeke mit kost en inwoning. Dan bi’j’ een jaor laank onder dak.

Wie pech het, zit de hiele winter zonder wark en moet him redden van wat d’r zoemers speerd is. Of naor de bedeling.

Et is half november as Bram op huus an gaot. Hi’j is bliede as hi’j de toren van Kaampen in zicht krigt. Dat bedudet, dat hi’j benao thuis is. Et huus van zien oolden. Et is een knappe woning. Gien plaggehutte, zo as hi’j d’r in ‘t veld rond Noordwoolde en Vledder een protte zien het. Heit verbouwde eerpels en gruunte. Mem brochte ze naor de maark.

(Gaot op de volgende bladziede veerder.)

(Vervolg van de veurige bladziede.)

Ok de eier wodden daor verkocht. Mem was een goeie ni'jster, dat ze hadden nooit gebrek kend. Twie jaor leden bin ze beide weg raekt. Griep. Doe het hi'j, tegere mit zien zuster, de zorg over de jongere kiender kregen. Ze schelen een klein jaor. Hi'j en Aoltien. Et zussien dat dan volgt, is tien jaor jonger. De ere twie, beide joongies, zitten daor weer vlak onder. Ze hebben et gelok had, dat ze in et oolderlik huus wonen blieden konnen. Aoltien het heur dienst opzegd. Ze het et ni'jwark van mem overneumen. Tegere mit de drie jongsten perbeerd ze de tuun bi'j te hollen. Grietien gaot mit et spul naor de maark. Et is een helder ding. Ze krigt hiel tied een knappe pries veur de gruunte en zok-zo-wat.

Bram het wat bessemries en wilgeti'jen kocht. Daor maeken ze van de winter bessems en maanties van. Lichtkaans kan hi'j nog wat biezen op 'e kop tikken. D'r bin wis wel stoelen te matten. En hi'j het netuurlik nog zien harmonieke. Hi'j het al op hiel wat brulloften en uitvoerings speuld. Nee, Bram is niet benauwd veur de winterdag. As ze gezond blieden dan redden ze et wel op.

'Bram?'

'Hmm.'

'Jow mossen morgen om wat turf uut. Et hokke is zo goed as leeg. De hiele dag hoolt stoken vien ik eins schaande.'

Bram zit achter de kachel. De harmonieke op 'e schoot. De vingers bin wat stram wodden. Mar hi'j krigt et al weer aorig te pakken. Hi'j nikt. Et komt veur mekeer mit de turf.

'En dan nog wat. Vrouw de Vries is hier west, ze wol Grietien graeg hebben. As maegien veur dag en naacht.'

'Wat vien ie daor van?' 'Now. Vrouw de Vries is een best vrommes. En de boer is ok een goeie vent, naor wa'k heurd hebbe. Mar de beide zeunen nemen et niet zo nauw. D'r gaon praoties, dat et veurige maegien d'r vot kommen is, mit wat onder de schölk. Allemaole netties afhaandeld. Mar toch, oonze Grietien. Et is zoe'n annemelik ding.'

'Wat wil Grietien zels?'

'Oh, ik hebbe 't d'r nog niet mit heur over had. Mar ze gaot te ni'jen leren, dat vint ze prachtig. Ze is d'r ok hiel haandig in.'

'Dan zeg ie mar tegen vrouw de Vries, dat et jow spiet mar dat et niet deurgaot. As ze opspeult, zeg ie mar dat ik et niet hebben wil.'

'En Bram, wanneer bi'j' now zels an de beurt? Ik geleuve verempeld, dat d'r an jow gien vrouwludevleis zit.'

Bram lacht wat en gefd de bruid een vette knipoge. Zi'j wet wel beter. Mit een rooie kleur kikt ze naor heur kasvasse echtgenoot. Die het et vusen te drok mit ere dingen.

Bram het over sjaans niet te klaegen. Mit zien zwatte krullekop en donkere ogen dot hi'j mennig maegieshatte vlogger kloppen. D'r bin d'r zat, die graeg et bedde mit him dielen willen. Mar wieder as een tutien en een knuffel, komt et niet. Elke keer komt him dat blonde koppien veur ogen. Hoe hi'j himzels ok onder hanen nemt. Ze zit in zien hatte, ze zit in zien bloed en ze zit in zien heufd. Hi'j krigt heur d'r niet uut.

Hi'j is een keer of wat in de kontreinen van Berkoop west, mar het gien glimk van heur opvongen. Via, via het hi'j verneumen dat ze een dienst bi'j een dokter in et Vene het. Hi'j mos heur mar uut et heufd zetten. Mar an now toe is him dat niet lokt.

(Gaot op de volgende bladziede veerder.)

(Vervolg van de veurige bladziede.)

D'r bin vuuf jaoren verstreken. Bram zien zuster is al weer een jaor of wat gelokkig mit heur Berend. Grietien het serieuze verkering en zels de beide jongen hebben al wat scharrelderijje.

‘Oonze Bram wodt een oolde vri’jgezel,’ zeggen ze.

De kammeraoden, staorigan allemaole trouwd, perberen him stok veur stok te koppelen. Die het nog wel een ongetrouwd nichien. De ere het een schoonzussien dat graeg an de man wil. Et is Bram allemaole wel best. Hi’j het veur him zels al lange besleuten. Zi’j moet et wodden en eers blift hi’j alliend.

Bram is rond Berkoop zo staorigan een bekende verschiening wodden. De boeren huren him graeg in. Hi’j is een hadde warker en aovens vrolikt hi’j de boel op mit de harmonieke.

Ze bin mit man en macht doende om et huj op ‘e tied binnen te kriegen. In et westen komt een rommelschore opzetten. Bram blift een ogenblikkien staon om him et zwiet van et veurheufd te wissen.

‘Hei, zwarver,’ heurt hi’j inienend, ‘da’s lange leden.’ Hi’j kan zien ogen niet geleuven.

Daor staot ze. Wat langer, wat slaanker. Mar dat gezicht zol hi’j uut duzenden herkennen.

‘Bi’j’ je mond verleuren? Of ken ie mi’j niet meer?’ vragt ze.

‘Jantien,’ fluustert hi’j, ‘Jantien, bin ie et echt?’

‘Wat docht ie dan? Zie’k d’r soms uut as een spoek?’

Nog krek zo bertaol as vuuf jaor leden, daenkt hi’j.

‘Toe jonges, niet teuten, deurdoen. Doukies in de schure praoten jim mar veerder.’

De boer hooft de boel goed in ’t oge.

Bram dot et wark wieder op ‘e automatische piloot. Zien gedaachten maeken rere sprongen.

De eerste vette druppels valen as ze de schure in rieden. De boer, bliede dat hi’j et spul krek op ‘e tied binnen het, zorgt veur koffie en broties. Bram en Jantien zitten wat achter of. Ze luusteren naor et geweld buten. Ze praoten wat, ze kieken mekeer es an. De vonk springt weer over, et vuurtien laait op. En zo hebben ze verkering. De kommende tied moet Bram hiel wat ronties geven en verscheiden keer een robertien vechten. Hi’j het et graeg over veur zien Jantien. Mar d’r liekt gien aende an te kommen. D’r is een koppeltien jongen, die van opgeven niet weten willen. Ze wodden al mar gewelddaodiger. As Bram op een aovend tot bloedens toe sleugen wodt, is veur Jantien de maote vol. De eerst volgende keer dat ze ofpraot hebben, schiet ze Bram te hulpe.

‘Now is et genug west,’ raost ze, wiels ze mit et snumes in de ronte zwi’jt. ‘De eerste de beste die Bram te nao komt, krigt mit mi’j te maeken. Reken d’r op da’k raek slao.’ Et vlamt fier in him op. Wat een wief, daenkt hi’j. Mar hi’j zegt: ‘Gao naor huus Jantien, dit is mien zaeke. Ik weve zels wel mit dit gespuis of.’

(Gaot op de volgende bladziede veerder.)

(Vervolg van de veurige bladziede.)

‘Daor komt niks van in. Dit is gien goeie zaeke. D’r is d’r hier iene die zien verlös niet nemen wil. Die daenkt dat veur geld alles te kriegen is. Now ik zien geld en zien spul niet wil, gunt hi’j mi’j niet an een aander. De eren bin mitlopers. Kocht veur een peer borrels op zaoterdagaovend. Mar ik hebbe d’r genoeg van. Et moet uut wezen. Gao now naor huus jonges. Jim kun d’r onderwegens nog wel iene nemen op oonze kosten, mar dan is et oflopen.’

De manlu nottelen nog wat, mar zetten dan toch uut aende.

Jantien vint dat et verstaand zegeviert het. Mar et kwaod is geschied. Van doe of an is Bram ‘Bram van Jantien’. Mar och, d’r bin arger dingen, nietwaor?

Bram zit op ‘e keukenstoel veur ‘t huus. De piepe in de mond. Onder de appelboom staot zien eerste achterkleinkind in et loophekke. Een stevig blond maegien. Stark bloed, dat Stellingwarver bloed, daenkt Bram. Et kleine ding is krek heur moeke en heur grootmoe. Zo moet Jantien d’r as kleine poppe ok uutzien hebben.

Kommende weke bin ze vuuftig jaar trouwd. Wat een veraanderings hebben ze mitmaekt. Twie keer een oorlog. De leste staot him nog helder veur de geest. Et leek wel of heur huus van elastiek was. D’r was altied wel iene die onderdak of bescharming neudig hadde.

Bram is nog iedere dag dankber, dat ze d’r allegere zonder kleerscheuren deur kommen binnen. Vier kiender hebben ze kregen. Jantien en hi’j. De ooldste jonge zit al weer een stokmennig jaor op ‘e oolde stee. Van lieverlee is et boerderi’jgien uutbreidt. Ze hebben d’r een goed stok brood op. De twiede, ok een jonge is onderwiezer wodden. Dan kommen d’r twie maegies. Ellie het tot an heur trouwen in de verpleging warkt. Ze wonen gelokkig alle drie in de buurt. Dan gaon zien gedaachten naor zien jongste. Zien mooie, wilde Lise. De ienige die op him slaegt. Wat hebben Jantien en hi’j de hanen d’r an vol had. Mar gelokkig is ok zi’j goed te plak kommen. Wel jammer dat ze zoe’n aende uut de buurt woont. Heur Jaap het heur mitneumen naor Twente. Daor het hi’j wark in de textiel. Jantien en hi’j bin d’r ien keer op vesite west. Een jaor of drie leden. Naodat de kleine poppe geboren was. Mar et is een ommelaanse reize en ze bin beiden niet meer van de jongsten. Hi’j is niet naemeziek mar de kleine Bram van Lise het een appat plakkien in zien hatte. Et kereltien slaegt as twie druppels waeter op oolde Bram. Hi’j verheugd him d’r slim op, dat ze kommende weke allemaole thuis kommen.

Een aldergriezelig gekri’js haelt him uut zien gedaachten. Och heden. De dikke rooie katte is in et loophekke kreupen. Et kleine maegien het him bi’j de stat beet. Ze het al een beste hael over et haantien kregen. Ze lat niet los. Muuizem komt Bram overaende. Bedroevend zo stram as hi’j de leste tied is. Hi’j nemt et kleine ding op ‘e aarm. De buusdoek komt tot de buse uut. Veurzichtig legt hi’j die over et zere plak. Dan lopt hi’j naor huus in. Et maegien snokt nog wat nao. Et argste leed is al weer leden, mar Bram is d’r wis van dat ze et van schrik in de broek daon het. Daor moe’n de vrouwlu heur mar mit redden, daor waogt hi’j him op zien oolde dag niet meer an.

roely

Wussen jim dat...

- Pattie Stellingwarvers over et peerd tild binnen en heurzels geweldig literair onderlegd vienen. En dat dan ok te pas en veural te onpas naor buten brengen. Ere Stellingwarvers daor wel es wat van over de nekke gaon.
- Stellingwerfs Eigen eins mit onstaon is deur zokke misselikmaekende holings. Et doodzwiegen moedigt heur liekwels alliend mar an om nog hadder deur te gaon.
- D'r de hieltied meer Stellingwarvers binnen mit heldere inzichten, die heur bedaenkings kriegen over de subsidies veur zokke literaire, heurzels op de bost kloppende schrievers.
- Een boek uutlienen, en niet terogge kriegen soms uutlopen kan op hiele vervelende sitewaosies...
- In Ni'jberkoop somstieden in de Stuttebos een grote viesterd rondloopt, die een rustbaankien zit te verkrachten, en te besmeuren. Wat een betien verstaand !
- Bejaorden mit een klein pensioen de koopkracht wat beholen meugen. Rokers, scharpe draankgebrukers en bezitters van dure lease-auto's moe'n disse grote groep d'r deurhenne slepen.
- Jan Pronk bi'jtieden gien blad veur de mond nemt. Hi'j durft zomar te zeggen dat oonze minister president staot te liegen. Mar de ere daegs nemt hi'j die woorden alweer terogge. Lachwekkende poletiek. En dat wil Veurzitter wodden ?!
- Een protte meensken in de wereld - ok in Nederland - om heur sneuvelde familieleden goelen, wiels een haandvol zonuunde intellektuelen beslissen meugen om wao-pengeweld in de wereld te bruken. En now willen ze de gewone man in Nederland ok nog anpraoten daj' daor groots op wezen moeten en daor meer achterstaon moeten.
- Zokke intellektuelen beter Jehova's getugen wodden kunnen. Zels een vreedzaeme oplossing zuken veur de conflicten, ok raod en daod an Islamitische lanen vraogen, dringt amper tot heur deur. Ze hebben al uutvunnen dat et materiaol in Afghanistan slim hadde slit, en dat daor meer geld veur kommen moet.
- Linda de Mol et now nog mar an heur dadde huwelik toe het. Niks mis mit. Goed veur de warkgelegenheid. Trouwjurkemaekers, horeca en et kappersvolk moeten ok een bestaon hebben.
- Een grote halfwieze Amerikaan mit een oorlogstrauma, op et station in Roosendaal een Nederlandse student de kop insleugen het mit een biele. Moej' now zo staorigan ok al een helm dregen aj' op 'e trein stappen zullen?

Henk de Vries

Asbest...

Asbestperikels...

Aj' voeger stout weren mos ie een steugien in de hoeke staon. Een boer en poletieker uut Blesdieke het et veur de koezen kregen. Hi'j wol een asbestdak van een oolde stal ofbreken zonder vergunning. Dat zat him niet glad en gong niet van een leien dakkien. Misschien het hi'j wel docht dat die elektronische fallus daor bi'j et broggien over de Blessevaort alleman keren kon, behalven dienend een ofstaansbediening hebben.

Mar inspektiebaentiesmannen meugen graeg een stokkien ommerieden, alderdeegst op 'e fietse as et slim technisch weer is, om wat op te speuren. In wezen hadde hi'j wel geliek vanzels want een boer of burger het d'r alle belang bi'j om zoks as asbest op een zo goedkoop meugelijke maniere verdwienen te laoten. Daoromme het de overhied ok een regeling troffen om 35 kaante meter per burger gratis naor de stot ofvoeren te kunnen laoten. In wezen is dit meten mit twee maoten.

Op een gegeven mement het de overhied asbest as bouwmaterial toelaoten in de laandelelike bouwwereld. As iene in et verleden veur et uutbreiden van zien bedrief een vergunning kregen het veur et anbrengen van asbestplaeten en et paand minder as 10 kuub bedreegt kan zoe'niene vandaege-de-dag de asbestplaeten ommenocht ofvoeren as et dak vervongen wodden moet. Wel moej' een schriftelike melding maeken aj' een asbestdak ofbreken willen. Mar aj' in diezelde tied een stal bouwde hebben veur 100 koezen bi'j' mooi in de aepe logeerd vanzels. Dan moej' een sloopvergunning anvroagen en moet d'r een certificeerd bedrief kommen mit asbestmannegies in witte pakken om de boel of te voeren.

Daor had disse boer deur alle gezinsleden d'r in te betrekken wel onderuut kommen kunnen. Deur bi'jglieks de oolde stal op te dielen in stallegies van 10 kuub. Mar dat het hi'j niet daon. Hi'j wol op de blaoren zitten en het him teroggetrokken uut de politiek van et CDA in Stellingwarf-Westaende zoas in et weekblad Stellingwerf ston. Manhaftig van him moe'k zeggen! In de poletiek meuj' toch dri'jen en kronkelen? Dan had ik et dak van de stal an de vrouw geven. Hi'j blift him wel inzetten veur de belangen van et laandelik gebied van Friesland en Weststellingwarf via zien baentien bi'j LTO-Noord, zo ston d'r in de kraante. Wat veur belang zollen et heufdbestuur en de leden van LTO-Noord hebben bi'j iene die as in et geniep een asbestdak wil laoten verdwienen? Wel kan hi'j alle boeren now deskundig veurlichten en daor hej' wat an vanzels.

Toch wi'k nog 's kieken naor de jurisprudeensie in disse zaeke want d'r is nog een protte te verdienen in asbest.

Walgvoegel

Anansi (2)

Wieshiedsfaobels over een spinne, veur kiender van 8 tot 80...

Anansi op een tieger...

Spinne Anansi hadde weer es wat bedocht. Hi'j vertelde de Keuning dat hi'j op een tieger rieden kon krek as dat een peerd was. De Keuning lachte him uut en zee:

"Zoe'n kleine spinne as ieje... Hoe zol ie een geveerlik beest as een tieger in bedwang hollen kunnen? Lao'me toch niet lachen."

"Ik zal 't je zien laoten," zee de meester superspinne Anansi. "Gaon jow mar over een ure op jow balkon staon, dan zuj' es zien."

Anansi gong in zeuven haosten op huus an en reup zien vrouw, Akoeba.

"Waor is dat bedurven ei daj' vandemorgen veur mi'j bakken wollen bleven? Ie hebben et toch niet votsmeten!" raosde hi'j.

"Ie weten da'k gienertied wat votsmiet. Kiek mar es in de aske-emmer," raosde Akoeba weeromme. "Wat bi'j' now dan weer van doel?"

Anansi zee niks weeromme, hi'j hadde grote haost. Hi'j viste et ei uut de aske-emmer, stopte et zo in zien mond en leup zo hadde hi'j kon naor et huus van tieger Tigri. Veur die zien deure leut hi'j him inneneer zakken en begon luud te jammeren:

"Och, wat bin ik ziek. Och, wat moe'k now doen. Ik daenke da'k dood gao..!" Tieger Tigri kwam hadde tot huus uut lopen:

"Wie gaot d'r dood?"

"Ikke!" jammerde Anansi.

"Wat is d'r dan mit je?"

"Ik weet et niet, mien wange is hielendal opzwöld, kiek mar es." De Tieger dee van de weeromstuit een stappien terogge en zee:

"En ie stinken alderheistelikst uut je bek! Ie moe'n neudig naor de dokter!"

"Dat hael ik niet meer," kreunde spinne Anansi. "Lao'me hier mar dood liggen te gaon."

Tieger Tigri kon et zo niet langer anzien:

"Zal ik je naor de dokter toe brengen?"

Zo..., docht Anansi, et begin is d'r. "Ik kan niet iens op 'e bienen staon," goelde hi'j.

"Kom," zee tieger Tigri, "klim mar op mien rogge." Anansi perbeerde et, mar doe hi'j uutaendelik op Tieger zien rogge zat, leut hi'j him d'r an de aandere kaante weer vanof roegelen.

"Au, now he'k ok nog een bien stokkend."

"Za'k een kussen haelen?" stelde Tigri veur en hi'j vleug zien huus in om even laeter mit een kussen weeromme te kommen. Anansi keek d'r naor en schuddede zien heufd:

"Wat he'k daoran, a'k me nargens an vaasteholen kan?"

"We hebben een touw neudig," bedocht tieger Tigri.

(Vervolg op de volgende bladziede.)

(Vervolg van de veurige bladziede.)

"Ik neem et in de mond en ie holen de uutaenden dan mar vaaste. Ik hebbe grote sterke tanen, dat ie kun trekken zo hadde aj' willen." Anansi klom weer op de rogge van de tieger en zat now mooi 'in et zadel' mit de 'teugels' in 'e haand.

"Zuwwe dan mar?" vreug tieger Tigri.

"Now, veuruit dan mar," fluusterde Anansi. "Wai, wai, wai," goelde hi'j even laeter. "Wat he'k een piene. Ik daenke niet iens da'k de dokter haele."

"Ik kan wel vlogger," zee tieger Tigri. Anansi lachte in himzels en jammerde tegen tieger Tigri: "Au, au, now ie zo galopperen, krie'k last van muskieten."

Tieger Tigri stopte bi'j een boom: "Pak dan een takke en slao ze daormit van je of." Now hadde Anansi ok nog een zwiepe die hi'j knallen laoten kon, wiels hi'j as een keuning de stad binnenree, bi'j et peleis van de Keuning langes. Die kon zien ogen niet geleuven.

"Anansi ridt op een tieger!" reup hi'j. Iederiene kwam te kieken, alderdeegst de Keuninginne en alleman an et hof ok.

Anansi spi'jde et ei uut zien mond, trok an de teugels en leut de tieger vlak veur de keuning ho-holen.

"Een kleine spinne as ik, hèn," raosde hi'j triomfantelik naor de keuning. Tieger Tigri kreeg now deur dat d'r wat niet hielendal in de haoke was.

"Moe'we niet naor de dokter?" brulde hi'j.

"Nee, tot hier is wel goed. De Keuning zal mi'j now een beloning geven omreden ik jow bereden hebbe, Tigri." Tieger Tigri schaemde him dood dat hi'j him zo te pakken nemen laoten hadde.

"As beloning maj' mit je hiele gezin bi'j mi'j kommen te wonen, Anansi," beudt de Keuning an. En zo is 't ok gaon en kommen: alderdeegst peleizen bin sund die tied niet meer vri'j van spinnen, en van spinnewebben vanzels!

Aander keer in de riegel Anansi: *Wat goed veur jow is, is ok goed veur je vrunden...*

Ielestiek...

‘n Baos kerel stapt in de bus bi’j ‘t stesjon in Wolvege.

Op ‘e Heerenveenseweg begon hi’j opiens te roepen:

"Wie het ‘n bundeltien mit 100-eurobriefies mit ‘n ielestiekien d'r ommehenne verleuren.?"

"Ikke!," ropt ‘n man achter in de bus.

Hi’j geft dreks bescheid: "Mooi, ik heb ‘t ielestiekien vunnen."

Walgvoegel

Ik geleuf et, ikke niet...

Lao'we zo now en dan es een stokkien uut de vertaelde biebelteksten deur et brillegien van een leek bekieken; hoe zuwwe trouwens ok anders. De glaezen in dat brillegien bin seins helder, ok wel es wat smerig en ok wel es dikke besleugen, haost tot matglas wodden...

~*~*~

In Exodus wodt verteld dat, in de tied dat Mozes bi'j de Heer boven op de barg was, de Israëlieten heur goolden ringen en zo wat henne bi'j Aäron inleverden.

Exodus 32:04 Alles wat ze him brochten smultte hi'j omme en hi'j geut daor een beeld van in de vorm van een bollekalf.

Even veerderop in vas 20: Hi'j greep et beeld van de bolle, smheet et in et vuur en verpulverde et. De aske stri'jde hi'j op et waeter, en dat leut hi'j de Israëlieten drinken.

Et is toch eins mal dat d'r van zoe'n massief geuten goolden bollekalf aliend wat aske overblijft, as dat verbraand wodt. Bi'j oons beste weten verbraand goold niet zomar.

Goold smult bi'j roem 1.000 graoden Celsius en bi'j roem 6.000 graoden verdampt et. (In zn. 'keuningswaeter' begint et te roesten, mar dat het d'r hier now even niks mit te maeken.)

Goold tot aske verbranen...?

Ik geleuf et, ikke niet...

~*~*~

Genesis 29:

23 Toen de avond was gevallen bracht hij zijn dochter Lea bij Jakob, en Jakob sliep met haar.

(24 Ook gaf Laban haar een van zijn slavinnen mee, Zilpa.)

25 's Morgens ontdekte Jakob dat het Lea was met wie hij had geslapen.

Hoe is et toch in de wereld meugelik dat Jakob - zonder et te vernemen - mit de lillike Lea slaopt wiels hi'j Rachel zoe'n mooi en lief maegien vun..?

Mit een vrouw 'slaopen' zonder daj' zoks vernemen...?

Ik geleuf et, ikke niet...

f&p

Vertaelen van een Fries gedicht...

Et oorspronkelike

en wat et wodden is

Ien tas

ûnder it plakbân op de bril sit mem
noch yn de NTM-bus
hat sy mei him nei de grutte stêd west

it moast in goeie bril wêze
mem gie yn alles altiten foar degelik
stint it giel yn de foaroarlochse fitraazje

no is mem fuort
sit er mei skansearre bril en
brânplakjes yn 't taffelskleed
tusken blauwe wolken Hearebaai

it TE KEAP yn de tún kin er noch prima lêze
neat mis mei dy bril mar giet er dôchs
nei de susters want dat is better
sa wurdt sein

aanst komt de taksy
sit syn libben al yn 'e tas
ien tas en mei it tekenjen fan de akte
ferdwynt it lêste rookje Hearebaai

Edwin de Groot

Iene tasse

onder et plakbaand op 'e brille zit moeke
nog in de NTM-bus
het ze mit him naor de grote stad toe west

et mos in goeie brille wezen
moeke gong in alles altied veur degelik
krimmeneert et geel in de veuroorlogse gedienen

now is moeke d'r niet meer
en zit hi'j mit een schenneseerde brille en
braandgatties in et taofelkied
tussen blauwe wolken Herebaai

et TE KOOP in de tuun kan hi'j nog bestig lezen
niks mis mit die brille mar gaot hi'j toch
naor de zusters want dat is beter
wodt d'r zegd

doalik staot peerd en waegen veur
zit zien leven al in 'e tasse
iene tasse en mit et zetten van de haand
verwi'jt de laeste locht van Herebaai

*Vertaeling: Edwin de Groot
mit wat hulpe van: Piet Bult*

In eerste instaansie was d'r eins allieend een perbleem mit et 'stint it giel...' en 'it lêste rookje...'. Dat 'stinne' daar kowwe misschien wel gewoon 'stennen' van maeken mar dat was veur disse veuroorlogse gedienen toch eins wat te kot deur de bocht, zo bleek uut oons Woordeboek: **stennen** = 1. steunen, kreunen (vooral door koeien) 2. drukken, persen 3. erg lang aarzelen, talmen (om iets te doen). Veuroorlogse koenen stennen, mar gedienen die stennen dus niet; in et Stellingwarfs krimmeneren ze, hewwe bedocht. 'It lêste rookje' lag dudelik wat ingewikkelder want in 't Fries is 't een betien dubbel: *geur*, *reuk* mar ok van *roken*. Dat dubbele daar kowwe seins et beste 'locht' van maeken; en is ok dubbel: *geur*, *reuk* mar ok *lucht*. Tja, en zoe'n locht verdwient bij oons eins niet mar verwi'jt. Dat past liekegoed bij de 'geur' as bij een 'lucht' die verwi'jt. Nao nog wat deengies zoas bijglikeks et bestig veur prima, et zetten van de haand veur et tekenen van de akte en zo was et oons zo aorig naor 't zin.

Kan zoks now ok veur een Stellingwarfs gedicht deurgaon, was de vraoge die we oonszels stelden. Gelokkig bin de meeste woorden veur de deursnee Stellingwarver goed te begriepen. De diepere gedaachte achter et gedicht kuwwe vaeks ok nog - krek - naokommen. Mar disse poëtische verwoording, nee, daar zal de deursnee Stellingwarver toch niet gauw mit an kommen, of vaalt dat wel wat toe..? Bin d'r veurbeelden..?

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs (Haand)Woordeboek:

- attermaansriewgien** = gezegd van iets dat bij elkaar hoort of moet horen en toch niet bij elkaar past, met name van een kopje en een schotel die niet bij elkaar passen
- auriekeltien** = de tuinplant primula (*vuuwe trouwens niet in 'Et Plaanteboek'*)
- baaitsje** = borstrok voor mannen
- baandeloze** = letterlijk een koe zonder banden, gezegd van een koe die maar niet drachtig wordt en dus steeds weer gedekt moet worden
- baanderen** = met stevige pas lopen

Ra, ra, reer... (*ofwel: wat een warreboel*)

scharm(...) zie: schaarm(...) (uut et Haandwoordeboek)

- beeldschaarm = beeldscherm (in de Dikke: -scharm)
- bloemeschaarm = bloemscherm
- kachelschaarm = ietwat gebogen scherm dat men voor de kachel plaatste, ter bescherming tegen de gloed
- kaemerschaarm = kamerscherm
- regenschaarm = regenscherm: scherm, schut, tegen regen (inde Dikke: -scharm)
- spatschaarm = spatlap (!) (in de Dikke: -scharm)
- zunnenschaarm = zonnenscherm

mar dan opiens toch ok:

- wiendscharm = windscherm (inde Dikke: -schaarm zie: -scharm)

Vies Woordeboekepraot...

Ie kun verlet hebben of ie kun verlet kriegien.

Pissen gaot veur daansen.

Ie kun een grote bosschop doen, even drietien of drollen (moeten).

Ie kun ok een kleine bosschop doen en (as man) kuj' dan ok wel es een rosien plokken (= ik gao even te pissen), de geite verstikken, en gao zo mar deur. Een vrommes die etzelde van doel is, gaot liekwels te broekeseren.

Awwe zo wat doende binnen dan doe'we oons gevoeg en 'gevoeglijk' is hatstikke netties, neffens Van Dale.

Dichtwark...

Di-s zo'n dag

Di-s zo'n dag
ömme arns
keihard
teegn-an te trappen.

Di-s zo'n dag
dat depressies
binnen en buuten
alles verkillen.

Di-s zo'n dag
waorop
de wereld donker liekt.

Onverwachts is daor
die iene zönnestraole
een woord
een klein gebaar

warme geveulens
dwars deur de kille hén.

Doortje Stam-Maandag, Belt-Schutsloot

De Belleboom

De stekkes van d'olde belleboom
die em-m et goed edaon
Wörtels kregen vaastigheid
van de grond waor ze in staon

De staelties van de belleboom
greui-jden beschaarmend op
En leuten al gauw eur knöppen zien
boven an de belleboomtop

De bloemen an de belleboom
mit rokkies in paors en wit
Staon vol trots te pronken
een generatie mit pit.

Femmie Woltman-Groen

Arfstbladeren

Et warme zunnelicht vertroost
as e et boomblad minnekoost
veranderd et de kleur in gold
't geluud is rits'lend virtuoost
't gebladerte is jong, niet old.

Et rooie, gèle, broene blad
verolderd rap en wordt kletsnat.
Zie dwarrelen geleidelijk
al zwevend neer, 't wordt spiégelglad
en 't end' is onvermijdelijk.

Op fietsepaden, autoweëng
goan veëgers met eur bessems veëng

uut 't blad gedegradeerd tut drab
wordt iéns weer biomest verkreëng.
Et is des booms noaloatenskap.

Corry Overmars, Hasselt

Zundagmorgen

Ik kiek uut et raem
uutsturven straote
gien meenske te zien
op de oolde buurvrouw nao
die bliede as een kiend
op zien damesfietsien stapt
om es lekker eventies
wat deur-de-weke niet kan
deur oonze omgeving te dwaelen

op zuuk naor rust en stilte.

Jannie D.

Waor is Frank bleven?

O mien Frank, ik kon't niet laoten
Om elke dag even mit je te praoten
't Was as de dag ommevleug
A'k de bladzieden ommesleug

Ie weren een vertrouwde maot
En Jehan zien kammeraod
Mar doe die dag o heremetied
Zomar inienend we weren je kwiet

En sund die tied goest et deur de dreven
Zeg, waor is die Frank toch bleven?
Sporloos, Memories, Vermist,
Johan Veenstra, bedaenk een list

In een soap woj' doodschreven
In een roman maj' veerder leven
Mar dagboek lief, vertel now even
Waor is oonze Frank toch bleven?

Minze Roetstra

Aovend an zee

Een zwoele zoemeraovend op et strand
't waarme zaand risselend tussen de ti'jen

et waeter klotst staorigan op et laand
de westenwiend voert zolte zeelocht an

de zonne tovert regenbogenkleuren
eer ze roodgluuiend in 't waeter zakt

duzenden druppels vangen et leste locht
gleensteren perelend op de zwatte zee

alles aodemt rust en ruimte
disse zwoele zoemeraovend an zee

Roely

Metselwark

Verschillende balkons van 'n huus in Maastricht
Die donderde zomar in mekaor.
D'n bouwer van die mankemente
Waor zeker 'ne vrijmetselaor!

Chris Kerkhoff

Schudden

Dör wiend en dör wéêr
Mos ik ôver 't véêr
En duk kos dè ding aordig link schudde.
Ik haj 't 'r nie op
Dè gestamp op dè sop.
Nee ik vond dè mar niks as flink knudde!

Chris Kerkhoff

Spinnegien

Donders klein spinnegien
wat doe' daor toch
wat maek ie daore

och kiek ie kriegen vesite
et liekt wel wat op jow
o daor koj' al an

ie pakken et hielemaole in
en pakken et nog es in
wat een tiezeboel

et is veur laeter zeg ie
wat zeg ie me now
ie zoegen et op

donders klein spinnegien toch

pb

Deurdaenkerties

Leren van piene
kan alliend deur piene

Soms is vaak
Zo is vaak soms

Het leven bestaat niet
uit een som der delen
Maar uit 't delen
van een som

Soms zie je wat je niet zag;
Soms zag je wat je niet ziet

Ieder moment
Is het juiste moment

Bij iedere koers zit je in de boot;
vaar je samen

Ik bin bliede
da'k seins verdrietig bin

Einte Sloatstra

Winterreise

*"Ma'k jim een cyclus van zwaarmoedige gedichten heuren laoten?
Ik vien ze mooier as alle aanderen en bin d'r wis van dat jim ze ok hiel aorig vienen zullen."*

Iene van de hoogtepunten uut de meziek-literatuur die deur de jaoren et meerste indrok maekt het is de cyclus van 24 gedichten

Winterreise

van Wilhelm Müller (1794-1827), op meziek zet deur Franz Schubert (1797-1828)

Veurige maonden hawwe de eerste riegel van de 24 gedichten. Disse keer et twienentwintigste vas.

Mut

Fliegt der Schnee mir ins Gesicht,
Schüttl' ich ihn herunter.
Wenn mein Herz im Busen spricht,
Sing' ich hell und munter.

Höre nicht, was es mir sagt,
Habe keine Ohren;
Fühle nicht, was es mir klagt,
Klagen ist für Toren.

Lustig in die Welt hinein
Gegen Wind und Wetter!
Will kein Gott auf Erden sein,
Sind wir selber Götter!

Moed

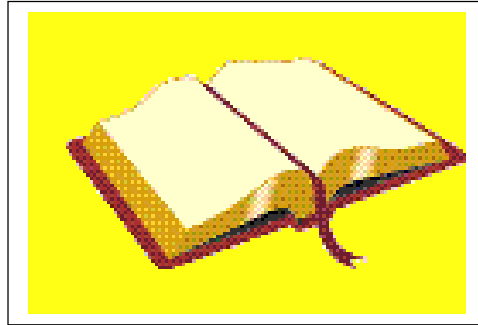
Stoeft de snij mi'j in et gezichte,
dan schudde ik et van mi'j of.
As mien hatte in mien bost bonkt,
dan zing ik helder en bliede.

Ik luuster niet, naor wat et zegt,
hebbe d'r gien oren naor;
ik vuul niet, wat et klaegt,
krimmeneren is veur dwaezen.

Vrolik de wereld in
in weer en tegen de wiend!
As d'r gien God op eerde is,
dan biwwe zels mar goden!

Aanderemaond in disse riegel: De bijzonnen (*Die Nebensonnen*)

De Stellingwarver Biebel

Vertaelperbleem

Een stokkien over een perbleem dawwe tegenkwammen in Jeremia 31 vas 9. Daor staot in et Nederlaans: "Zij komen terug in tranen, ze heffen smeekbeden aan, en ik zal hen leiden."

In Stellingwarf kommen we vanzels niet in traonen terogge; we kun misschien wel (al) goelende weeromme kommen. En in Stellingwarf heffen we gien smeekbeden an; we beginnen hooguit een gebed te prevelen. In Stellingwarf lao'we oons niet leiden; d'r mag oons - zo now en dan - wel es iene veurgaon.

Jeremia 31:9 zol dan ok wodden kunnen: "Zij kommen goelende weeromme, beginnen een gebed te prevelen, en ik zal veur heur uut gaon."

In Stellingwarf is nog nooit iene 'opstaon uut de dood'. Mar ja, in de theologie hebben zokke woorden now krek een (hie) zwaore laeding. Awwe et in Stellingwarf over een zwaore laeding hebben dan hewwe et meerstal over een protte dong op 'n boerewaegen...

Veur twie schaopen...

Vandaege-de-dag hoej' vaeks niet meer veur een bruid te betaelen. Dat was in de tied doe de Biebel schreven en saemensteld is wel anders! Doe hadde iedere bruid een pries. Een mae-gien van lege ofkomst koj' al kopen veur een peer schaopen of geiten. De duurdere vrouwluden daor mossen al gauw hiele koppels vee veur betaeld wodden, vaeks ok nog mit goold-en zulverstokken d'r op toe! En ja, dan is 't begriepelik dat in oons Woordeboek vanzels et woord "bruidspries" niet veurkomt. "Bruidsschat" nog wel netuurlijk mar dat zal wezen omreden heur oolden al lange bliede binnen dat ze van heur of binnen en heur dan ok graeg wat mitgeven.

Now, bi'j'm weer hielemaole bi'jpraot mit wawwe tussen et gewone wark deur, daon hebben en an 't doen binnen.

Tot de aandere maond mar weer.

f&p

Zonder tegenspraake woj' gienertied een echte kerel

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j' aandere wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j' veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'jdregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vienen op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrektie(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'jglike vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebruikelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'jglike je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet allierend een adverteensieblad wodden.

() Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaald wodden dan moej' dat even angeven.*

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienige wat de redaktie d'r an dot is et in- en annenreer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenreer zetten, et iedere maond as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokument in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aandere - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uitgever nemt hier gienertied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokument het binnen roeme greenzen, gien beparking.

Mitteneer en veurenreer

* Aende *